

חקלאים יקרים,

השבוע עמד בסימן חום כבד במיוחד – הטמפרטורות חצו את רף ה-40 מעלות ברוב אזורי הארץ, והאוויר הלוהט ליווה כל רגע. בתוך **החום הפיזי** הזה, התגלה גם **חום אנושי** עמוק ומרגש, כאשר במועצה האזורית "שדות נגב" התקבלו אמו ואחותו של **ביפין ג'ושי**, הסטודנט הנפאלי שנחטף מקיבוץ עלומים. במהלך הביקור הן צעדו במקום בו נחטף ביפין, ועמדו בדומייה באתר הרצח הכואב בקיבוץ, שם נרצחו עשרה סטודנטים מנפאל. בטקס המרגש שנערך, נכחו ראש המועצה תמיר עידאן, שגריר נפאל בישראל ונציגים נוספים. תמיר עידאן אמר: "ביפין הוא בן למשפחת שדות נגב – נעשה הכול כדי להחזיר אותו הביתה".

אנחנו ממשיכים לעקוב, לעדכן ולפעול כדי לשמור על הייצור המקומי ועל הזכויות של החקלאים. **לפניכם עיקרי העדכונים מהשבוע האחרון.**

● **מחסור בחלב** – למרות שבימים האחרונים מורגש מחסור במוצרי חלב טריים ברשתות השיווק, חשוב להדגיש כי **אין מחסור בחלב גולמי מצד הרפתנים**. הרפתות בישראל מייצרות כיום **מעל** הביקוש המקומי והן עומדות במכסות ובאספקה במלואה. הבעיה נובעת בעיקר בצד המחלבות, בשל קשיים תפעוליים, עומסים בייצור ושיקולים אחרים, מה שהביא לכך שחלב ניגר לא הגיע למדפים בחלק מהאזורים. עקב כך, לקראת חגי תשרי הקרובים, משרד החקלאות וביטחון המזון מזהיר מפני מחסור נקודתי במוצרי חלב לשתייה, לא בשל מחסור בייצור החלב ברפתות, אלא עקב השבתת המחלבות במשך שמונת ימי החג (שיחולו באמצע השבוע). לצערנו מצב זה צפוי להוביל לשפיכת של כשישה מיליון ליטר חלב גולמי במקטע הרפתות בתקופה זו. כדי לתת מענה זמני, שר החקלאות וביטחון המזון ח"כ אבי דיכטר פנה לשר האוצר בצלאל סמוטריץ' בבקשה לאפשר יבוא חלב לשתייה בפטור ממכס, ללא הגבלת כמות, למשך שבעה שבועות החל מ-14 בספטמבר 2025, וזאת כדי להבטיח רציפות אספקה לצרכנים בתקופת החגים מבלי לפגוע בענף המקומי בטווח הארוך. ניתן לקרא [בא](#) את ההודעה של המשרד.

● **היערכות בעקבות הבצורת וקיצוץ בהקצבות במים שפירים לשנת 2026 במערכת הארצית** – רשות המים שלחה להתאחדות חקלאי ישראל מכתב בה היא מתריעה על מחסור צפוי חמור במים לחקלאות בשנת 2026, בעקבות שנת הבצורת, עם פגיעה קשה בהיקף המשקעים בעיקר בצפון. במכתב יש גם התייחסות להקצבת המים השפירים לחקלאות בשנת 2026. לצערנו, גם תחזיות השירות ההידרולוגי לחורף הקרוב מצביעות על כמויות משקעים נמוכות מהממוצע. ובנוסף לכך, לאור עיכובים בהפעלת מתקני התפלה חדשים, צפויה ירידה משמעותית בהקצאות המים לחקלאות – מכ-380 מיליון מ"ק בשנת 2025 ל-230-250 מיליון מ"ק בלבד בשנת 2026. בנוסף ציין ראש רשות המים, חזי ליפשיץ במכתבו שגם צפוי קיצוץ באספקת המים באזור סובב כינרת ובאזור מעלה הכנרת. הרשות מדגישה כי לא תתאפשר חריגה מהקצאות המים, וכי רק אם יהיה שיפור חריג במצב המשקעים, יישקל תוספת מאוחרת. נושא ההקצאות יובא לדיון במועצת רשות המים ב-21.8.25, והרשות קוראת להיערכות מיידיית של החקלאים כדי לצמצם את הפגיעה הצפויה. **אנחנו לא מקבלים את הודעתו של ראש הרשות כפי שהיא ובשבוע הבא נפרסם את התייחסות ההתאחדות למכתב זה.** חשוב שכל צרכני המים השפירים יתחילו להעריך לשנת בצורת ולנהוג בשיקול דעת ובזהירות הראויה.

● **הארכת שעות ההפסקה של עובדים זרים** – התאחדות חקלאי ישראל מעדכנת כי בימים אלו ניתן להגיש למשרד העבודה בקשה למתן היתר להארכת הפסקות העבודה בענף החקלאות מעבר ל-3 השעות המותרות בחוק, זאת בשל עומסי החום הכבדים בקיץ (יוני-ספטמבר 2025) והצורך לשמור על בריאות העובדים ועל יעילות העבודה. כל מועצה אזורית נדרשת להגיש בקשה נפרדת בהתאם [למיל שנסלח לראשי המועצות](#) ולשלוח העתק להתאחדות חקלאי ישראל. יש להקפיד על הגשה מוקדמת, שכן היעדר היתר עלול לחשוף את המעסיקים לסנקציות. בהמשך, בכוונת ההתאחדות לפעול להיתר כללי קבוע.

- ביקור במועצה אזורית מנשה** – ביום ראשון שעבר (10/8) ערכנו ביקור במועצה האזורית מנשה עם ראש המועצה הותיק אילן שדה, סגנית ראש המועצה קרן מיכאלי יעקובוביץ, מנהל הוועדה החקלאית אלי אסייג ומנהל החברה הכלכלית מנשה עזרא סידרנסקי. ביקרנו במט"ש עירון, שם הוצג בפנינו [סרט מקסים](#) על המקום, המשכנו לסיור בחווה האקולוגית בעין שמר המשמשת כמוקד פעילות לילדים ונוער בניהולו של נעם גבע. לאחר מכן המשכנו [לחוות האצות החדשנית בגן שמואל](#), בניהולו של ד"ר דורון אייזנשדט. פגשנו חקלאות מתקדמת במיטבה. ראינו מאגרים המספקים מים לאזור ולחקלאות, ובראשם מאגר חביבה ומאגרי הקולחים, המספקים מים מושבים ליישובי האזור ואף מעבר לו, כולל מגידו וחוף הכרמל. זאת על בסיס תשתית שהוקמה במימון מלא של המדינה.

בדבריו עזרא הדגיש את שיתוף הפעולה עם יישובי ואדי ערה באמצעות תאגיד מי עירון, לצד אתגרים בעיר החדשה חריש ואת העובדה שאין מחסור במים! במט"ש קיימת תשתית רחבה ומתקן לטיפול בבוצה והמאגרים נועדו בראש ובראשונה לספק מים לחקלאות. מועצה אזורית מנשה לא חשופה לבעיות אקלים (בצורת), כתוצאה מכך שכמעט כל המים לחקלאות הם מים מושבים במחיר נמוך כמו שחקלאות צריכה. זה הזמן שכל האזורים החקלאיים שיכולים להקטין את חשיפתם למשבר אקלים ישילמו את מערכות אספקת המים המושבים לחקלאות בעזרת המדינה, שיתופי פעולה אזוריים ויזמות פורצת דרך. **תודה לקרן מיכאלי-יעקובוביץ סגנית ראש המועצה ולכל אנשי המועצה על ההזמנה והאירוח!**

• **הוועדה לענייני צעירים בראשות ח"כ נעמה לזימי (העבודה) ערכה ביום שני (11/8) שני דיונים חשובים:**

- פעילות משרדי החקלאות והכלכלה לביטחון תזונתי ויציבות סחורות בשווקים בהתאם ליעד SDG2** - הוצגה פעילות משרדי הממשלה לחיזוק הביטחון התזונתי בישראל, על רקע נתון מדאיג, לפיו כ-30% מהאוכלוסייה הבוגרת סובלת מאי ביטחון תזונתי וחוסר במדיניות לאומית מקיפה לטיפול בנושא. הוצגה התוכנית הלאומית המשותפת למספר משרדי ממשלה, שמטרתה להבטיח ייצור ואספקה סדירה של מזון בריא, תוך צמצום אובדן המזון ב-20% עד 2035 וב-50% עד 2050, שינוי הרכב סל המזון והפחתת צריכת מוצרים מזיקים.

אורי צוק בר, סמנכ"ל במשרד החקלאות וביטחון המזון, פרט את תכנית ביטחון המזון של המשרד והדגיש כי היא כוללת הפחתת צריכת משקאות ממותקים, חטיפים, ממתקים ובשר מעובד, והגדלת צריכת מזון צמחי וצמצום מחצית מצריכת הבשר. זאת לצד עמידה ביעדי הפחתת אובדן המזון. בדיון עלו הצעות למדיניות סבסוד מזון בריא, מיסוי מזון מזיק, חקיקת חוקים לפי עקרון "המזהם משלם", והוזלת מוצרי מזון בריאים כדי לצמצם תחלואה. משרד הבריאות התריע מפני ההשלכות הבריאותיות של עליית מחירי המזון הבריא וקרא לצעדים שיבטיחו נגישות לכלל האוכלוסייה, במיוחד לשכבות מוחלשות.

- ישיבת מעקב – השלכות יוקר המחיה, בדגש על מחירי המזון, על משקי בית צעירים** - בדיון הזה נדונו מגמות מחירי המזון בישראל שעלו באופן משמעותי בשנים האחרונות, אף שבשוק העולמי נרשמה ירידה. בשלוש וחצי השנים האחרונות ירד מדד מחירי המזון בעולם בכ-5.7%, בעוד שבישראל מחירי תעשיית המזון עלו ב-13.2%, מחירי הצרכן ב-16.3% ומחירי תשומות החקלאות ב-10%. ישראל דורגה היקרה ביותר במדינות ה-OECD עם פערים של עד 73% במוצרי יסוד, בשל מבנה שוק ריכוזי וחוסר פיקוח יעיל.

בדיון השתתפו חוקרים ומומחים, בהם בת חן רוטנברג (מהממ"מ של הכנסת), עו"ד דרור שטרם (המכון הישראלי לתכנון כלכלי), פרופ' אבי שמחון (ראש המועצה הלאומית לכלכלה) ועוד. המשתתפים ציינו כי פערי התיווך והמונופולים בשוק, הם הגורמים המרכזיים למחירים הגבוהים, והציעו פעולות לפירוק מונופולים, הגברת שקיפות, חקיקה למניעת מחירים לא הוגנים ועידוד תחרות.

נזקי המחירים הגבוהים כוללים עלויות בריאות ואי ביטחון תזונתי בהיקף של מיליארדי שקלים לשנה. אני ציינתי בדברי כי **פערי התיווך הם שיוצרים את המחירים הגבוהים, ובהם יש לטפל**. הנושא רחוק מסיום, והדיונים יימשכו לאחר הפגרה. את ההודעה המלאה ניתן לראות [כאן](#).

ברצוני להודות לח"כ נעמה לזימי על העלאת הנושאים החשובים ועל התמיכה בחקלאות ובחקלאים לאורך כל הדיונים.

וועדת המשנה לשיקום כלכלי של חבל תקומה וקו העימות הצפוני – ביום רביעי, ה-13/8, ח"כ אלון שוסטר ערך דיון חשוב בהשתתפות השר הממונה ח"כ זאב אלקין. הדיון התמקד בתכנית האסטרטגית לשיקום הצפון, בשימושים המתוכננים בתקציב שאושר ע"י הממשלה וכן בסיבות לעיכוב העברת תקציב השיקום לצפון ובבעיות שיש באזור הצפון. השר הציג [מצגת](#) עם נתונים של התושבים שחזרו לצפון וזה בהחלט נתן תמונת מצב על מצב הדמוגרפי הקיים. אני ציינתי בדברי את החשיבות של קידום התכנית לשיקום הצפון, את החשיבות של מיקוד השיקום הכלכלי בשיקום ובצמיחת החקלאות באזור, באמצעות מתן תמיכות תקציביות בהשקעות הון בהיקף גדול, כולל השקעות במערכות תומכות חקלאות, כגון בתי אריזה ותשתיות נוספות לחקלאות ופתרון בעיית המים שקיימת באזור שכוללת הקמת מערכות אגירה עצמאיות וחיבור האזור כולל הכפרים הדרוזיים שבצפון הגולן למערכת המים הארצית.

ועדת המשנה לקידום מנופי צמיחה של ענף החקלאות, בראשות ח"כ אלון שוסטר, ערכה ביום רביעי (13/8) שלושה דיונים חשובים:

1. **סטטוס תשלומי התמיכה לחקלאים שויתרו על מים בגליל ובגולן** – הדיון סבב סביב מצב החקלאים בגליל ובגולן לאור המחסור והווייתור על חלק מההקצבה המוקצית להם. נדונו התשלומים והפיצויים לחקלאים אלה, במיוחד בצפון הארץ, לאור המשבר המתמשך ונזקי הבצורת. ניתנה חשיבות לנושא ההתייעלות במשק המים, הבטחת המשך ייצור חקלאי בישראל, והמשך הלחץ על המדינה להעביר את התמיכות לחקלאים שנפגעו מהקיצוצים וממצוקת המים. רפרנט החקלאות באג"ת דיווח שבאג"ת מכינים המלצה בימים אלה בנושא זה בהתחשב במציאות המשתנה ובצרכים הלאומיים של מדינת ישראל.

2. **מצב ענף המדגה הישראלי** – בדיון זה הוצגו נתונים על מגמות בענף המדגה, ירידה בייצור המקומי, עלייה ביבוא דגי פילה, וגם יעדים ותכניות להגדלת היקף הייצור המקומי בשנים הקרובות. בנוסף הוצג הצורך בהשקעות נוספות, עידכון מתווה התמיכות, ומסלולי סיוע למגדלי דגים, במיוחד בעקבות שינויי מדיניות המכסים. המשתתפים הדגישו את חשיבות החקלאות הימית לביטחון המזון בישראל ואת הצורך בהרחבת התמיכה. המצגת של ארגון מגדלי הדגים [כאן](#), והמצגת של משרד החקלאות וביטחון המזון [כאן](#). בדיון הודגש שסיום התמיכה הישירה בדגי הבסיס יביא לחיסול ענף המדגה במדינת ישראל למרות החשיבות הגדולה של חלבון מן הים בסל התזונה של אזרחי ישראל, אחרי שענף זה היה הענף הראשון שהסכים להסדר של הורדת מכס בתמורה לתמיכה ישירה (בשנת 2016).

3. **סטטוס הסכם הסחר עם ארה"ב** – הדיון השלישי התמקד בהשפעת הסכם הסחר עם ארה"ב על ענף החקלאות, בעיקר בנושא הפחתת מכסים והשלכות על ייצור מקומי, יבוא, ויצוא. נדונו האתגרים, שהסכם הסחר מציב לחקלאים הישראלים, לצד הזדמנויות עסקיות שנפתחו כתוצאה מהסכם זה. בנוסף קראנו להמשיך ולתמוך ביצרנים המקומיים גם בתנאים של תחרות גלובלית ולעדכן את המסלולים הרגולטוריים בהתאם למצב החדש. בדיון השתתפו גם בכירים ממשרד החקלאות ומשרד הכלכלה יעקב פולג, סמנכ"ל סחר בינלאומי במשרד החקלאות וביטחון המזון, יפעת אלון פרל ראש מינהל הסחר במשרד הכלכלה וראש משלחת המו"מ

עם ארה"ב בנוגע להסכם הסחר החדש, גיל ארז -ראש מינהל תעשיות במשרד הכלכלה ואורי אלטמן יועצו הכלכלי של מנכ"ל משרד האוצר שהדגיש שאין בכוונת משרד האוצר לסייע לחקלאים שיפגעו מהסכם זה בגלל הסיכום בנוגע לחקלאות עם ארה"ב למרות שסיכום זה אושר ע"י רוה"מ.

ברצוני להודות לח"כ אלון שוסטר על העלאת הנושאים החשובים ועל התמיכה המתמדת בחקלאות ובחקלאים וגם לבכירי משרד החקלאות ומשרד הכלכלה על התמיכה בחקלאות המקומית.

• **טיוטת תקנות המועצה לענף הלול (ייצור ושיווק) (קביעת תוספת מכסה למגדלים קיימים) (תיקון), התשפ"ה-2025** - משרד החקלאות מבקש לתקן את תקנות מועצת הלול, בעקבות הגדלת המכסה הארצית ל-2.65 מיליארד ביצי מאכל בשנה. לאחר שמחצית מהתוספת חולקה לכלל המגדלים, מוצע להקצות את המחצית השנייה – 75 מיליון ביצים – למגדלים ביישובים קדמיים, בכפוף לעמידה בתנאים שנקבעו. המהלך נועד לחזק את החוסן הביטחוני והכלכלי של חקלאים באזורים שנפגעו במלחמת "חרבות ברזל", ולסייע בשמירה על ביטחון המזון הלאומי לנוכח מחסור צפוי בביצים. התקנות יהיו [פתוחות להערות הציבור](#) עד 1.9.2025 בשעה 23:59.

• **קורס מקצועי המותאם לעובדים זרים תאילנדים בחקלאות** – משרד החקלאות וביטחון המזון השיק פיילוט ראשון – קורס לעובדים זרים מתאילנד, המועבר גם בשפתם, להבטחת שימוש בטוח בחומרי הדברה ושמירה על הסביבה ובריאות הציבור. הקורס, שנולד על רקע מחסור חמור בכוח אדם, כולל שני מפגשים בראשון לציון בספטמבר 2025, ומקנה ידע יישומי ותעודת השתתפות, עם כוונה להרחיבו לצפון ולדרום. [לפרטים נוספים והרשמה](#).

• **קורס בנושא "פרקטיקה ניהולית בענפי המשק החקלאי"** – נפתחה ההרשמה לקורס "פרקטיקה ניהולית בענפי המשק החקלאי", שיתקיים בנובמבר בפקולטה לחקלאות ברחובות במשך 11 מפגשים. הקורס מיועד לבעלי תפקידים במרחב החקלאי והכפרי, ומעניק כלים מעשיים לניהול משק חקלאי – מתכנון תקציב וניהול פיננסי ועד מיסוי ותוכנית עסקית. את הקורס ירכז ד"ר גלעד אקסלרד, מומחה בעל ניסיון רחב בתחום. לפרטים נוספים ולהרשמה, אנא פנו לסיגל גולדנר במייל: sigalg@savion.huji.ac.il, בטל': 08-9489709 או לבקר באתר שלנו דרך [הלינק הבא](#). נשמח לראותכם בין משתתפי הקורס!

נאחל מכאן החלמה מהירה לפצועים בגוף ובנפש, ונחזק את הקהילות וכלל אזרחי ישראל בעורף. ואנו כמובן ממשיכים לקוות ולצפות לראות את 50 החטופים חזרה בארץ, מי לחיים ולשיקום, ומי לקבר ישראל. אני מאחל לכלל חיילי צה"ל בכל מקום שהם שיעשו חייל ויחזרו הביתה בשלום.

אורי דורמן

מזכ"ל התאחדות חקלאי ישראל

העתק: עמית יפרח - יו"ר התאחדות חקלאי ישראל

